

Kommunala pensionärsrådet - Stormöte

Datum 2018-11-16
Tid Kl. 09.00 - 11.45
Plats Kommunhuset, kommunfullmäktigesalen

Närvarande

Eila Nilsson	Finska föreningen
Anders Nylin (<i>v ordf.</i>)	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Lillian Borg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Margot Nilsson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Berit Andersson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Mirjam Sjöqvist	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap
Berit Härdfeldt	SPRF, Svenska pensionärs Riksförbund
IngBritt Höglin	SKPF, Svenska kommunalpengionärers Riksförbund
Maud Selinder	SKPF, Svenska kommunalpengionärers Riksförbund
Lage Eriksson	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Wathier Svelander	SPF, Sveriges pensionärsförbund

Jonas Väst (<i>ordf.</i>)	(S) kommunstyrelsen
Bodil Hansson	(S) kommunstyrelsen
Linnéa Kjellman	(C) kommunstyrelsen
Caroline Grafström	kommunsekreterare

Inbjudna

Bodil Hansson (S)	kommunstyrelsens vice ordförande
Anette Ståby	ekonomichef, socialförvaltningen
Annika Eriksson	verksamhetschef hälso- och sjukvård, socialförvaltningen
Karin Holmin	verksamhetschef vård och omsorg, socialförvaltningen
Mats Abramson	lokalstrateg, socialförvaltningen
Johan Lindstammer	informatör, stadsbyggnadskontoret

Samt 16 representanter från pensionärsföreningar i Sundsvalls kommun

1. Information om KPR

Ordförande Jonas Väst (S) informerar övergripande om kommunala pensionärsrådets uppdrag och tipsar om att läsa rådets arbetsordning. Kommunsekreterare Caroline Grafström visar hur kommunala pensionärsrådets sida på Sundsvall.se ser ut och var man kan hitta protokoll och annan information som t ex rådets arbetsordning.

2. Information från socialtjänsten - bl a boendeformer och bemanning, redovisning stimulansmedel 2018, planer för digitalisering

Socialförvaltningens ekonomichef **Anette Ståby** informerar om hur de nationella stimulansmedlen för ökad bemanning inom äldreomsorgen har använts under 2018. Medlen på totalt 2 miljarder kr under åren 2016-2018 fördelas årligen till landets kommuner baserat på standardkostnaden för äldreomsorgen. Ca 20 miljoner kronor per år varit möjliga att söka till ökad bemanning inom äldreomsorgen i Sundsvalls kommun. Så här har pengarna fördelats under 2018:

8,5 Mkr	Trygg hemma
5,5 Mkr	Skönsmomodellen (tvärprofessionella team - hemtjänst, Äldreboenden)
5,5 Mkr	Särskilda behov - äldreboenden inklusive korttidsplatser
1,0 Mkr	Riktad satsning äldre inom omsorgen, daglig verksamhet

Totalt ca 20,5 miljoner kronor

Tyvärr kommer det inte finnas några nationella stimulansmedel för 2019, p g a det ännu inte finns någon regeringsbudget.

Socialnämnden beslutade 2018-09-19 att förvaltningen får i uppdrag att återkomma när man upprättat mål- och resursplanen för 2019, om hur kostnaden för finansiering av det tvärprofessionella arbetet med Skönsmomodellen ska finansieras och permanentas 2019 och framåt.

Verksamhetscheferna **Annika Eriksson** och **Karin Holmin** informerar om kommunens arbete med vård och omsorg. Kommunen ansvarar för hälso- och sjukvård för personer som:

- av läkare vid vård- eller hälsocentral eller sjukhus bedöms behöva hemsjukvård, det vill säga sjukvårds- och rehabiliteringsinsatser i det egna hemmet
- bor i särskilt boende eller på korttidsvistelse
- vistas i dagverksamhet

Det finns ca 2000 inskrivna patienter inom kommunen. Andelen som får sjukvård i hemmet har ökat. Hemsjukvårdsinsatser kan utföras av distriktssköterska, sjukgymnast eller arbetsterapeut men också av hemtjänstens omvårdnadspersonal på uppdrag av de

tre förstnämnda. Kommunen få fler hälso- och sjukvårdsinsatser men samma organisation som tidigare.

Rehab har provat att arbeta i sk. Trygg hemma-team. Med tidiga insatser kan man skjuta upp inträdet på äldreboenden och genom dialog med brukaren hittar man det rätta behovet.

Fråga ställs om antalet personal per brukare inom hemtjänsten. *Karin svarar* att det inte i antal är så många inom hemtjänsten, men om man också räknar in andra yrkesgrupper som t ex fysioterapeuter så ändras bilden och det blir fler personer som besöker varje brukare.

Bemanningen inom kommunens äldreboenden varierar (under 2018) mellan 0,62 – 0,68 årsarbetare per plats. I samband med budgetarbetet inför 2019 pågår en översyn av bemanningen inom äldreboenden.

Karin berättar om ett exempel på hur man skapar en bättre vardag för individen på boenden. På Lindgården har köpt in en elcykel på vilken man kan åka två personer. Då kan någon i personalen eller anhörig ta med den äldre ut på cykelturer.

Lokalstrateg **Mats Abramson** berättar om de olika typer av boenden som kommunen ansvarar över– ordinärt boende och särskilt boende för äldre. Antal boenden och platser idag:

- 22 äldreboenden med 924 permanenta platser
- 5 servicehus med 239 platser
- 86 kortvårdsplatser/avlastningsplatser/växelvård fördelade är på boendena. 50 st på Lindgården och servicehus. Det finns behov av ytterligare 50-60 platser.

Mats visar bild över den geografiska lokaliseringen av särskilda boenden för äldre i Sundsvalls kommun. Prognosen för framtiden visar att den äldre befolkningen kommer dominera i de centrala delarna av kommunen. Idag finns många äldre i centrala Sundsvall och även på Alnö.

Mellan åren 2021-2030 uppskattas behovet av nya platser på äldreboenden till ca 350, utöver det som nu är byggt. För att tillfredsställa detta behov kan det bli tal om nybyggnation eller ombyggnad av befintliga boenden (T ex av Alnösol som är litet ur driftsynpunkt.) Faktorer som kan påverka behovet: Resurser inom hemtjänsten, tillgången av plusboenden eller trygghetsboenden på marknaden, socialtjänstens möjligheter att avlasta anhöriga, samarbetet mellan Landstinget, förebyggande arbete i form av rehabiliteringsinsatser, medicinska framsteg och tillgängligheten t av tekniska hjälpmedel.

Fråga ställs om kameror i hemmet och hur det kan förändra behovet av särskilt boende? *Karin Holmin svarar* att trygghetskameror är till för dem som har tillsyn på natten. Det är såklart frivilligt och vissa har valt att installera det men inte andra. Det ska göras en utvärdering av användningen.

Fråga ställs om socialtjänsten har undersökt om Öde skola går att bygga om till äldreboende eller serviceboende? Mats svarar att frågan om fastigheten kan ha gått till Drakfastigheter och de kommer i sin tur lämna förslag till socialförvaltningen om möjliga ombyggnationer. Det är många förvaltningar som vill nyttja kommunala fastigheter och mark.

Fråga ställs om framtida äldreboenden i Matfors. Mats svarar att en utbyggnad av Tunastrand har varit med i planeringen tidigare, men inte förverkligas. I övrigt är det inte klart hur det kommer se ut i Matfors.

3. Utvärdering seniordagen

Wathier Svelander informerar kort om årets Seniordag som genomfördes den 9 oktober i Kulturmagasinet. Det har nu gjorts en utvärdering tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och det finns en samstämmighet i att det var en av de bästa seniordagar som arrangerats av kommunen. Totalt 22 utställare och alla fyra föreläsningar i programsalen var fullsatta. Antal besökare var ca 700-800 personer. Kommunala pensionärsrådet hade utställningsbord vid entrén, vilket var en mycket bra plats. Många visade intresse för den teknik som demonstrerades, bl a VR-glasögon (Virtual Reality). Totalt sett var de närvarande KPR-representanterna mycket nöjda med dagen.

4. Sundsvall växer – information från stadsbyggnadskontoret

Johan Lindstammer, informatör på stadsbyggnadskontoret är inbjuden till stormötet för att informera om "Sundsvall växer". Det finns ett mål i den hållbara tillväxtstrategin att vi ska bli fler än 100 000 invånare senast 2021. Det har i stort sett varit stopp i befolkningsökningen i ca 30 år men nu växer kommunen. Sundsvall behöver bli en mer attraktiv stad för att få fler som bor här, vilket ger mer skatteintäkter. Många faktorer visar att vi är på god väg som bl a utnämning Sveriges vackraste stad och Sveriges friluftskommun 2018

Johan berättar om pågående och planerade byggprojekt. Kommunen investerar ca 20 miljarder kronor fram till 2021. Bl a Resecentrum, simhall, logistikpark, nya vatten- och avloppsledningar, central busshållplats, nya hyresrätter i Njurundabommen.

Trafikverket satsar ca 5,1 miljarder till 2025: Gamla E4:an (väg 562) byggs om, E14 blir fyrfilig motorväg till Blåberget, triangelspår i Bergsåker, Mittstråket Sundsvall-Ånge, Dubbelspår Dingersjö-Sundsvall samt Malands- och Tunadalsspåret.

SCA:s gör jättesatsning på regionen. Huvudkontoret flyttar tillbaka till Sundsvall. 7,8 miljarder investeras i ny fabrik.

"Stadsvision Sundsvall" togs fram 2007 i bred politisk förankring och i samverkan med allmänhet, företag, organisationer och myndigheter. Den handlar om hur vi ska utveckla staden och ger stadsplaneringen en röd tråd – ett sammanhang. Visionen ligger också till grund för all pågående planering och ger verktyg och inspiration för

hur staden ska utvecklas. I framtiden Sundsvall en större och tätare stad i en starkare region. Det ska finnas fler platser för människor att mötas, i en grönare stad närmare vattnet. Johan visar på en karta det som är genomfört och det som planeras i staden, bl a nya mötesplatser och grönområden, stadsgata i hamnområdet, kajpromenad, ny Storbrogata över Selångerån (beräknas vara klart sommaren 2020), hotell vid ån, Hållplats stenstan, Resecentrum, tillgänglighetsanpassning av busshållplatser samt upprustning av Södra kajen.

Det blir ju tyvärr alltid rörigt och stökigt när man ”renoverar”. Johan betonar att allt informationsarbete som kommunen bedriver under är till för att ”vaccinera mot ilska”. Mer information hittar man på www.sundsvallvaexer.se

Fråga ställs om Stora torget och vad som händer med det projektet. *Johan svarar* att det har bromsats upp efter att det kom in en ansökan om att få bygga på torget. Det är oklart vad som ska göras på torget. Till vintern kommer det bli en skridskobana där i alla fall.

Fråga ställs om vad som händer med gamla Navet efter ombyggnationen av hållplats stenstan. *Johan svarar* att det kommer göras något av ytan, men inte klart vad ännu.

Fråga ställs om något kommer göras åt Alnöbron. *Johan svarar* att det är Trafikverket som ansvarar för bron men att det verkar inte finnas några planer på att åtgärda denna inom de närmaste åren.

Fråga ställs om den gamla industri-tågbron över Selångersån vid Landsvägsallén kommer rivras. Den fungerar nu som gångbro. *Johan svarar* att man arbetar med frågan om hur Norra kajen kan knyta an med övriga delar i staden. Kommunen ska titta på den efter Trafikverkets fas med vägen. Dessutom inväntar man Beijers flytt så ytan frigörs.

Fråga ställs om parkeringar i staden och varför de blivit färre. *Johan svarar* att det finns relativt gott om parkeringar ändå och han tipsar om att man via hemsidan kan få live information om var det finns lediga parkeringsplatser. Det ska även byggas nytt parkeringshus vid Södra kajen vid nya resecentrum.

Fråga ställs om att det kommer byggas mer vid vattnet i centrala Sundsvall. Det verkar bli många byggnader. *Johan svarar* att det handlar om att få människor till området och bostäder garanterar detta. Det är viktigt med fina promenadstråk och att man känner en ”puls” i området och det gäller att finna en balans så att området harmonierar med den övriga stadsbilden.

5. Kommunstyrelsens vice ordförande Bodil Hansson informerar

Bodil presenterar majoritetens gemensamma inriktning 2018-2022 för utvecklingen av Sundsvalls kommun. Fem huvudrubriker för de kommande åren:

- Ett Sundsvall som håller ihop
- En likvärdig skola
- En trygg vård och omsorg

- Ett Sundsvall som växer
- Ett hållbart Sundsvall

Bodil fokuserar på två av dessa rubriker: Ett Sundsvalls som håller ihop och En trygg vård och omsorg.

Ett Sundsvalls som håller ihop

Medborgarna ska kunna få grundläggande service i hela kommunen och arbetet fortsätter för att minska skillnaderna mellan stad och landsbygd och mellan kommunens olika bostadsområden. Särskilt fokus kommer ligga på Indal-Liden och Bredsand. Det ska ske en omlokalisering av kommunala arbetsplatser till Indal/Liden så att det även finns människor där på dagtid. Majoriteten föreslår också utökad busstrafik till Stöde. Det finns behov av fler bostäder för äldre samt hyresrätter därför kommer det ske satsningar på bostadsbyggande i hela kommunen. Bland annat planeras hyresrätter i Njurunda och trygghetsboende i Matfors.

Utifrån den socioekonomiska kartläggningen som genomförts behöver kommunens närvaro i prioriterade bostadsområden öka, bl.a. genom socialtjänstens förebyggande arbete och genom bättre samarbete mellan kommunala förvaltningar och med externa aktörer som polisen.

Andelen kultur- och fritidsaktiviteter som sker utanför centrum bör öka – kommundelsbaden i Maland och Nacksta ska rustas upp, utökning av Sportoteken (där man kan låna sportutrustning) i fler områden.

Genom satsningar på näringsliv och turism ska arbetstillfällena skapas. Bl a satsning på S:t Olofsleden.

Trygg vård och omsorg

Majoriteten vill öka bemanningen i äldreomsorgen. Andelen äldre ökar och fler äldreboendeplatser bör skapas, särskilt i någon av kommunens serviceorter. Minst ett till äldreboenden bör byggas samt platser utökas genom tillbyggnader av befintliga boenden.

Det ska ske en satsning på digitalisering inom äldreomsorgen för att öka tryggheten, kvalitén och minska antalet vårdskador. Wi-fi och TV-utbudet ska också förbättras på äldreboenden.

För att öka äldres trygghet och självbestämmande ska Sundsvallsbor över 80 år ha möjlighet att få hjälp med aktivitet, städ eller inköp en viss tid per månad utan biståndsbedömning.

Den sociala samvaron för äldre behöver förstärkas och varje serviceort ska ha en mötesplats där äldre erbjuds aktiviteter och social samvaro. Det måste också skapas förutsättningar för äldre att hålla sig friska och där är fysisk aktivitet viktigt. Ett förslag är att det ska finnas gratis badtider för äldre.

Skönsmomodellen ska utvecklas och fortsätta implementeras så att det även blir en arbetsmodell inom äldreboenden. Andra satsningar på personalen – arbetstidsförkortningsprojekt på ett äldreboende, förbättrade scheman där delade turer avskaffas samt ökade utbildningsinsatser.

Exempel prioriteringar 2019-20:

Förstärkning vård och omsorg, 55 mnkr/år
Utvecklingsmedel för personal, 10 mnkr/år
Demografiska förändringar, 16 mnkr

Investeringar:

Äldreboenden (192,5 mnkr)

Bodil berättar att nuvarande socialnämnden ska delas i två nämnder. Äldreomsorgen kommer finnas i en egen nämnd och individ- och familjeomsorgen flyttas ihop med nämnden för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integrations verksamheter.

Fråga ställs om kommunens underskott kommer leda till ökad skattesats. *Bodil svarar* att det inte kommer ske 2019. Kommunen hoppas på mer statsbidrag men eftersom regeringsbildningen har försenats är det inte klart med budget och därför vet man inte om vissa satsningar av statliga medel till kommunerna blir av.

Fråga ställs om det kommer finnas pengar som pensionärsföreningar kan söka för att arrangera underhållningsaktiviteter. *Bodil svarar* att det finns särskilda fonder inom socialnämnden som man kan söka. Det är dock inte så stora summor.

Fråga ställs om ökade kommunala bidrag till pensionärsföreningar – hur blir det? Det viktiga sociala arbete som föreningarna gör sparar pengar åt kommunen och därför bör också föreningarna få ta större del av kommunala medel. *Bodil svarar* att det inte kommer bli några nya, särskilda medel till detta. Majoriteten har valt att prioritera andra satsningar.

Fråga ställs om stöd till verksamheten som bedrivs i Matfors Folkets hus. Terapilokalerna har tagits bort på servicehuset och Folkets hus-lokalerna skulle kunna fungera som en träffpunkt i Matfors. *Bodil svarar* att det inte är omöjligt att lokalerna skulle kunna bli en kommunal Träffpunkt men att frågan ligger hos socialförvaltningen.

Fråga ställs om lokalerna i gamla Kårhuset skulle kunna nyttjas av pensionärsföreningar för bättre användning av föreningarnas resurser och samordningsvinster. *Bodil svarar* att hon tar med den frågan för fortsatta diskussioner i KPR.

/Caroline Grafström

Kommunsekreterare